

Rum, tid och traditioner

Vad vet du om Sveriges geografi?

Luleå är en stad i norr, söder om **Kiruna**. Luleå ligger i **Norrbotten** och Kiruna i **Lappland**. Man kan läsa till rymdingenjör i dessa städer. Runt om (och speciellt norr om) polcirkeln kan man ofta se norrsken på vintern medan man kan uppleva midnattsolen norr om **polcirkeln** på sommaren. På vintern finns det ett hotell som är av is i en by som heter **Jukkasjärvi** 17 km från Kiruna.

Göteborg ligger ca. 30 mil från **Oslo**. Det är en industristad med många företag, bland annat Volvo och AstraZeneca. Göteborg är också en hamnstad och erbjuder många kulturaktiviteter. Göteborg ligger i två landskap och i ett län vid namn **Västra Götaland**.

Stockholm ligger på Sveriges östkust och är centrum för politik och också för kultur. Det finns t.ex. många teatrar, operor och restauranger. Där ligger också börsen, riksbanken, slottet och många företag, bl.a. LM Ericsson. Till Stockholms centrala delar får man inte köra bil på dagtid utan att betala på vardagar. Stockholmare kallas ibland komiskt för *08or* efter riktnumret. Norr om Stockholm ligger **Uppsala** med Nordens första universitet från 1477 i landskapet **Uppland**.

Malmö är en stad i söder som inte alltid får snö på vintern. Staden ligger i **Öresundsregionen**. Många bor i Sverige och pendlar till jobben i **Danmark**, eller tvärtom. Man kan ta bilen eller tåget över bron (15,9 km) från Malmö till **Köpenhamn**. Från bron kan man se skyskrapan *Turning Torso* i Malmö. Malmö ligger i **Skåne** som blev svenskt år 1658 efter ett krig med Danmark. Det går också båt färjor mellan **Helsingborg** i Sverige och **Helsingør** i Danmark.

Textarbete

Var ligger ... ?

- Skyskrapan *Turning Torso*
- Volvos huvudkontor (headquarters)
- Riksdagen
- Ishotellet
- Helsingør
- Bron mellan SE och DK
- Börsen
- Färjorna mellan SE och DK
- Sveriges rymdforskning
- Nordens äldsta (oldest) universitet

Vilka länder gränsar till (border) Sverige? Fyll i alla rutor som är rosa.

Hur kan man resa dit från Sverige? Med bil, båt, tåg, flyg, färja, osv.

Grammatik: obestämd form (OF) och bestämd form (BF)

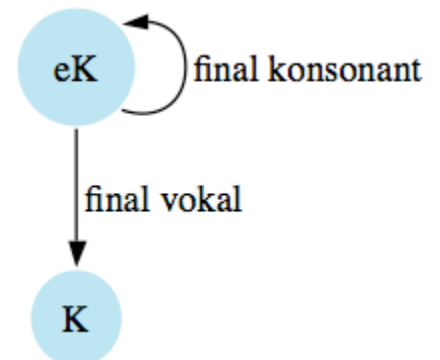
Sök svar i texter på s. 1

Vad är BF av...

en bro
ett tåg
en bil
ett riktnummer
ett norrsken
en skyskrapa
en midnattssol

Vad är OF av...

hotellet
byn
kriget
isen
länet
universitetet
staden

BF är ett suffix som repeterar en konsonant från OF.

Regel 1: Levande (animate) ord är oftast *n*-ord, t.ex. *en man*, *en kvinna*, *en buske*

Regel 2: 75-80% av substantiv är *n*-ord.

Regel 3: Ord som slutar på -a är *n*-ord.

Regel 4: Sammansättningar får slutordets artikel.

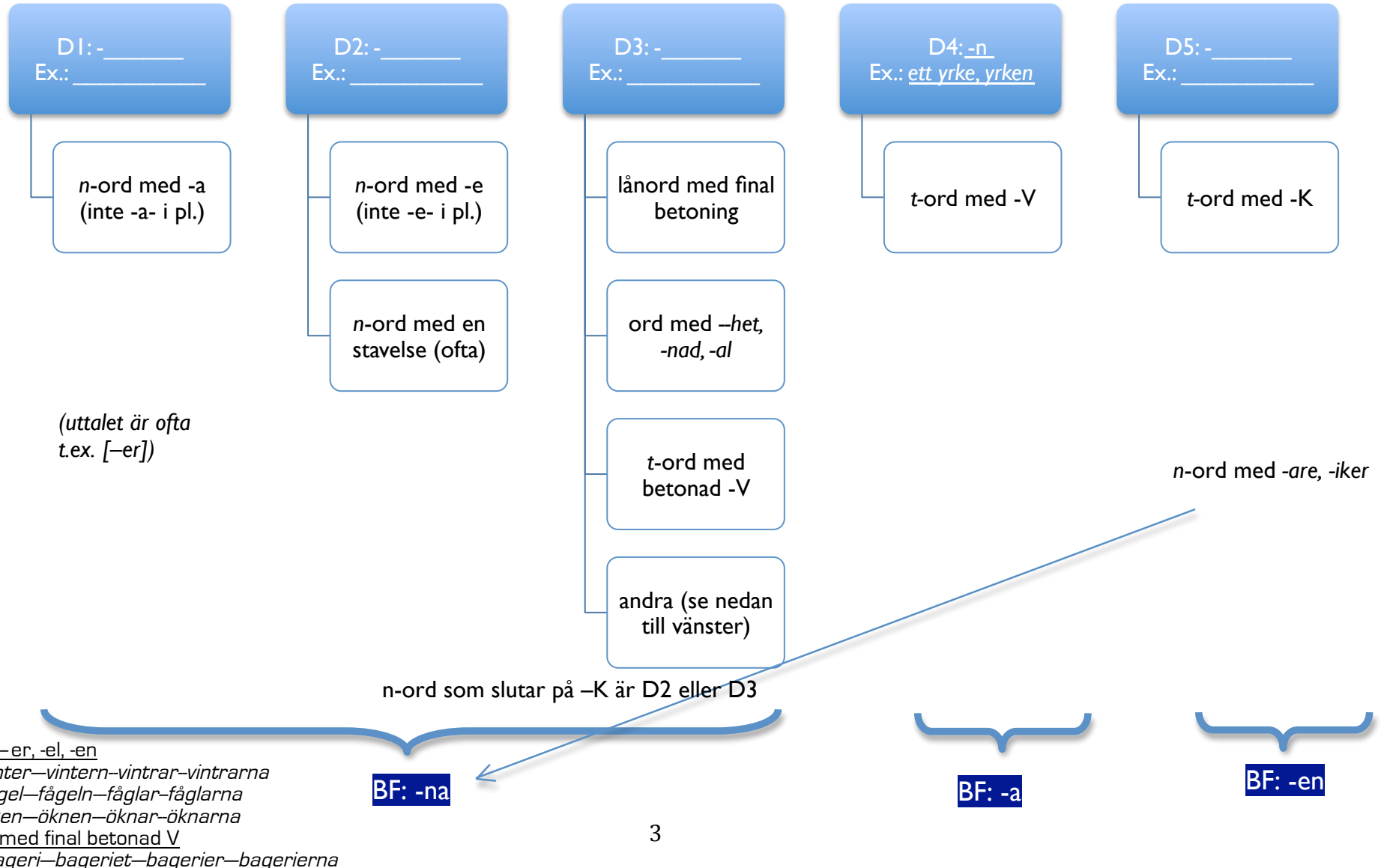
ÖVERKURS: ARTIKELTENDENSER

- ✿ Ord som slutar på **-a, -ans, -ant, -are, -dom, -else, -ens, -het, -ik, -ion, -ism, -nad, -(n)ing, -or, -ör**, är ofta *n*-ord t.ex. *en saga*, *en korrespondans*, *en sergant*, *en skrivare*, *en sjukdom*, *en rörelse*, *en konferens*, *en nyhet*, *en trafik*, *en station*, *(en) surrealism*, *en byggnad*, *en tidning*, *en dator*, *en markör*
- ✿ Ord för **dagar, månader, högtider, verktyg, sjöar, floder/älvar** och **tal** är ofta *en*-ord, t.ex. *en fredag*, *en morgon*, *en timma*, *en januari*, *en vår*, *en hammare*, *Vänern*, *en etta*
- ✿ **Geografiska** ord och ord på **-ande, -em, -eri, -iv, -tek, -um** är ofta *t*-ord

Automatisera oregelbundna plural: *en stad-städer, en bok-böcker, ett land-länder, en son-söner, en dotter-döttrar, en bror-bröder, en mus-möss, en gås-gäss, osv.*

Grammatik: vilka pluralformer och regler för plural finns det?

Observera och analysera med texter på s. 1. Identifiera plural (t.ex. efter *många*). Sök singular i Lexin. Fyll i resten av pluralsuffixdiagrammet. OBS! *V* betyder *vokal* och *K* betyder *konsonant* i diagrammet.

Grammatik: hjälpverb

- Observera: markera alla hjälpverb i texten på s. 1 med en cirkel
- Diskutera: Vilken form har huvud verbet? _____
- När använder man modalverb? Para ihop en **funktion** med ett verb.

MODALVERB/HJÄLPVERB utan att (verb i presens med preteritum i parentes)

ska (skulle)	vill (ville)	måste (måste)	bör (borde)	får (fick)
brukar (brukade)	lär (lär)	tänker (tänkte)	(skulle)	
_ Ö _	ge råd	give advice		
_ _ L L	uttrycka önskemål	express wishes		
B _ U _ K _	beskriva vanor	describe habits		
F _ R (INTE)	tillåta (neg. förbud)	allow (neg. prohibit)		
S K _ _ L E	beskriva hypoteser	describe hypotheses		
S _ Ä	uttrycka ett beslut	express a decision		
M Ä _ _ E	informera om tvång	inform about musts		
_ Ä _	rapportera vad andra säger	report what others claim		
T _ _ _ E R	planerar	think about, plan to		

PSEUDOHJÄLPVERB med eller utan att (verb i preteritum med presens i parentes)

kommer (i presens)	express a prognosis
hoppades (hoppas)	hoped
började	began
slutade	ended
lovade	promised
fortsatte (fortsätter)	continued
trodde	believed
låtsades (låtsas)	pretended

(att) huvudverb

Pardiskussioner: byta information

Skyltar med förbud.

Vad får eller får man inte göra i fotona? Förklara varannan (every other) bild för din partner.
Bra ord: cykla, gå, åka bil, röka, gå mot röd/grön gubbe

Beskriva ett tvång

Vad *måste* du ofta göra, t.ex. för dina studier? Förklara (*explain*) för din partner med *måste*.

Beskriv och ge råd om kärleksproblem

Skriv och spela upp en dialog där A låtsas ha ett kärleksproblem och B ger A råd med *bör* och *borde*.

Jämför vanor i Sverige och i USA

Vad *brukar* man göra i Sverige respektive i USA? Jämför (*compare*) med *brukar*.

- ✧ I Sverige brukar man få julklappar (*Christmas presents*) 24 december. I USA ...
- ✧ I Sverige brukar man ta av skorna när man kommer hem till någon. I USA...
- ✧ I Sverige brukar man ha 6 veckors semester (*vacation*). I USA ...
- ✧ I Sverige brukar barnen inte ha matsäck till skolan. I USA ...

Gör en önskelista

Vad *vill* ni ha på campus som inte finns? Skriv en önskelista till universitetet med *vill*.

Ordförråd: ord och uttryck för befintlighet (plats) och riktning (rörelse)

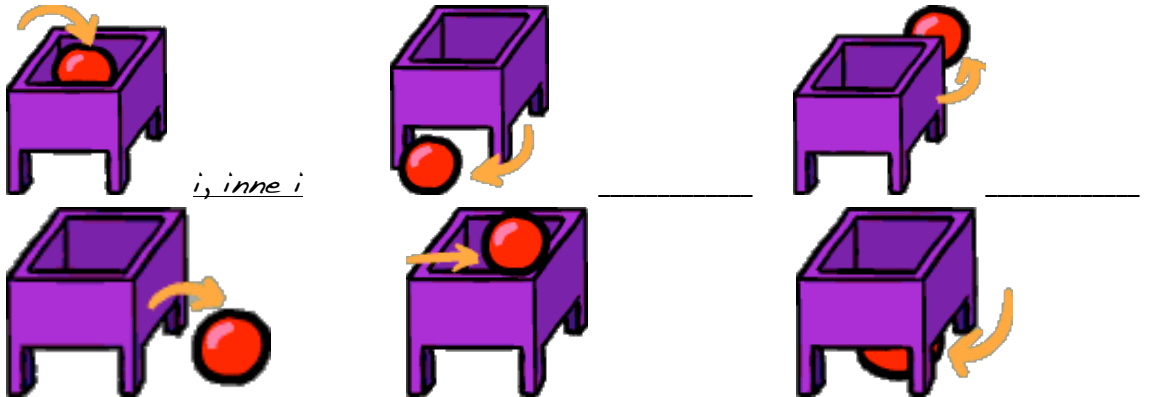
<p>Vanliga befintlighetsverb <i>fanns/finns</i> <i>var/är</i> <i>bodde/bor</i> <i>låg/ligger</i> <i>stod/står</i> <i>satt/sitter</i> <i>hängde/hänger</i></p>	<p>BEFINTLIGHET</p>	<p>Vanliga riktningsverb <i>gick/går</i> <i>åkte/åker</i> <i>reste/reser</i> <i>flyttade/flyttar</i> <i>flög/flyger</i> <i>körde/kör</i> <i>la(de)/lägger</i> <i>ställde/ställer</i> <i>satte (sig)/sätter (sig)</i> <i>hängde/hänger</i></p>
<p>Vanliga befintlighetsadverb: <i>här, där, hemma,</i> <i>borta, ute, inne,</i> <i>uppe, nere, framme</i></p>	<p>RIKTNING</p>	<p>Vanliga riktning-adverb och partiklar: <i>hit, dit, hem, bort, ut,</i> <i>in, upp, ner, fram</i></p>

Ett tåg åker _ till Malmö Lund universitet ligger i _	söder ✓	söderut ✓	Umeå universitet är i _ Res _ och se norrsken!	norr norrut
Uppsala universitet finns i _ Kungen bor i _	öst(er)	österut	Gbg. universitet är på _-kusten Man flyger _ till USA	väst(er) västerut

Ordförråd: para ihop bilder med prepositioner för positioner och befintlighet (presence).

Ibland kan 2 prepositioner beskriva en bild.

i *på* *under* *framför* *bredvid* *i hörnet av*
från *till* *vid* *bakom* *inne i* *ovanpå*

Ordförråd: identifiera rum och möbler i dessa foton i grupp.

en hall ett kök ett sovrum en bastu ett vardagsrum en matta kökslådor
 ett soffbord krukväxter en säng en fåtölj en bokhylla en golvlampa en tavla
 en taklampa en stol en sänglampa ett kylskåp en bänk ett skrivbord ett köksbord

Var {finns, står, ligger, hänger} i rummet? Var vill du {sätta, ställa, lägga, hänga}?

Klockan och måltiderna

Vad är {klockan, hon, den}?

Hur mycket är klockan?

När är det {öppet, stängt}? Vilka är öppettiderna?

När {är, börjar, slutar, fortsätter} {filmen, lektionen, ...}?

{När, Hur dags} äter du {frukost, lunch, middag}?

Hur sent jobbar du?

{Den, hon, klockan} är {(precis) 18.00, (prick) sex på morgonen/kvällen}.

Det är {öppet, stängt} från till

Den {är, börjar, slutar, fortsätter} (kl.) {två, fjorton}.

Ungefär kl. ...

Jag jobbar till kl. ...

Precis tidangivelse:	
Kl. 7:30	halv åtta på morgonen
Kl. 11:00	elva på förmiddagen
Kl. 15:00	tre på eftermiddagen
Kl. 20:30	halv nio på kvällen
Kl. 24:00/00:00	vid midnatt
Kl. 2:00	två på natten

<u>Hel timme:</u>	
13:00	Hon är prick ett .
<u>Halv timme:</u>	
13:30	Hon är halv två .

Är klockan en tjej?
Uttrycken

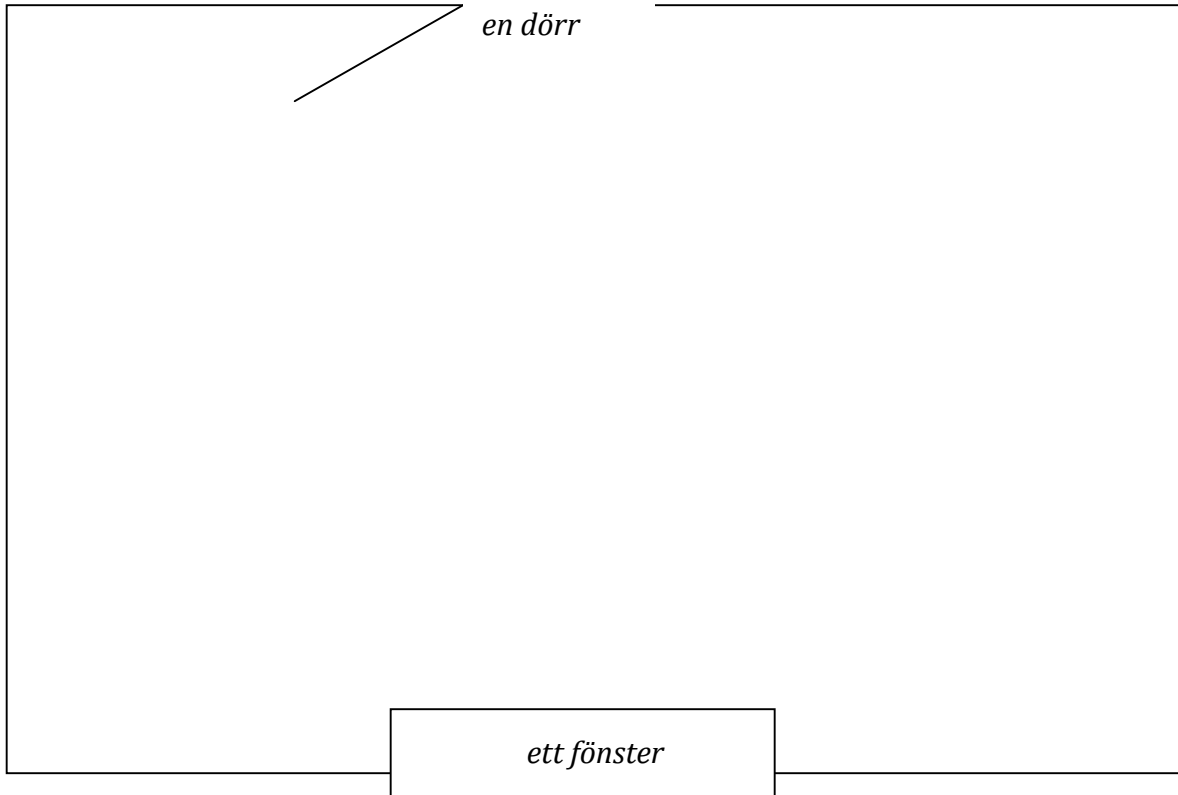
- ✧ Den är...
- ✧ Hon är...
- ✧ Klockan är....

fungerar alla lika bra.

Klockan kan inte vara han.

A/B hörförståelse: vad finns i din partners rum?

Lyssna på din partners rumbeskrivning. Skriv eller rita (draw) i rummet.

Använd verb som: *ligger, står, hänger, finns* och *sitter** (för personer/djur).

Använd befintlighetsuttryck som: *bredvid, mellan, framför, bakom, på, i, mellan, i hörnet* (in the corner), *mittemot* (opposite), *på andra sidan, på/vid väggen* (on/at the wall), *på golvet* (on the floor), *i taket* (in the ceiling), osv.

Förklara igen om det inte blir rätt (*korrekt*).

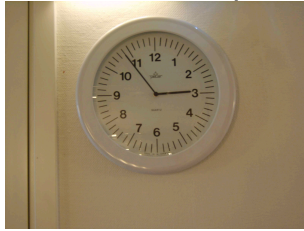
A/B partnerövning: Vad är klockan?

A. Berätta för din partner ...vad klockan är.

...vilka öppettiderna är.

B. Berätta för din partner ...vad klockan är.

...vad öppettiderna är.

Ord och grammatik: sortera in prepositionsuttryck för tid i tabellen.

OBS! Prepositionerna skiljer sig ofta från engelska konventioner (se grammatikboken)!

på måndag på onsdagar fem gånger i {minuten, timman, månaden} i tisdags
 om två dagar i tjugo minuter under ett dygn i en månad på en vecka
 två gånger om {året, dagen} för tio år sedan i en timma två gånger i timman
 i vinter på sommaren i våras till vintern i {somras, vintras} under våren

DÅTID	FRAMTID	PERIODICITET	DURATION	VANA
<i>i våras</i>	<i>om två dagar</i>	<i>två gånger i timman</i>	<i>i tjugo minuter</i>	<i>på onsdagar</i>

A/B-samtal: Tala om dagliga aktiviteter

Beskriv för varandra **vad** ni gör en vanlig dag och **när** ni gör olika aktiviteter. Gör korta anteckningar (short notes). Var beredd (be prepared) på att rapportera till klassen.

Använd ord och uttryck som: vaknar, stiger upp, duschar, borstar tänderna, kammar håret, sminkar mig/sig, rakar mig/sig, äter frukost, går/åker till universitetet, är på lektioner, äter lunch, pluggar, jobbar, åker/går hem, äter middag, tränar, gör hemläxor, träffar kompisar, somnar, sover.

Din partner säger: "Klockan sju stiger jag upp."

Du skriver: *Kl. 7 - stiger upp*

Din partner säger: "Klockan halv åtta äter jag frukost."

Du skriver: *Kl. 7:30 - äter frukost*

Din partner säger: "Från klockan nio till tolv är jag på lektioner." Du skriver: *Kl. 9-12-är på lektioner*

Skrivövning: Beskriv vad Stig gjorde igår och när han gjorde det. Använd 24-timmars svensk tid för klockan. Alla verb är klass 4 starka verb. Skriv hela meningar i dåtid, i preteritum.

(stiga upp) *Han steg upp kl. 6.*

(äta* frukost) _____

(ha* lektioner) _____

(sticka* hem) _____

(äta* lunch) _____

(göra* läxor) _____

(gå* och lägga* sig) _____

Geografi och kartor

Landsdelar, landskap, län och kommuner

Det finns 3 **landsdelar**: *Götaland*, *Svealand* och *Norrland*. Para ihop med kartorna.

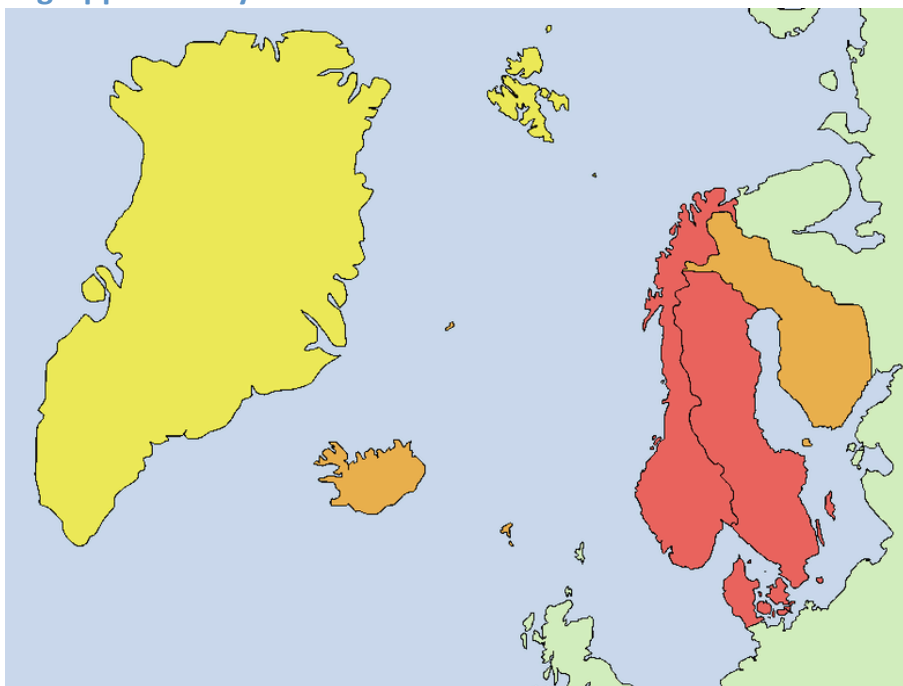

Var ligger **universiteten** i Sverige? Titta i kartan på s. 1. Städerna är *Göteborg*, *Härnösand*, *Karlstad*, *Kiruna*, *Linköping*, *Luleå*, *Lund*, *Sundvall*, *Stockholm*, *Växjö*, *Umeå*, *Örebro*, *Östersund*.

Hur många **landskap** finns det i Sverige? _____

Hur många politiska områden, **län** och **kommuner**, finns det? _____ (Län och landsting ansvarar för sjuk- och hälsovård, lokaltrafik, med mera. Kommuner ansvarar bl.a. för skolor.)

Begrepp: tre betydelser av Skandinavien

RÖD
begreppet i Norden

ORANGE
begreppet utanför Norden
med länder

GUL
begrepp utanför Norden med
länder + ex-kolonier

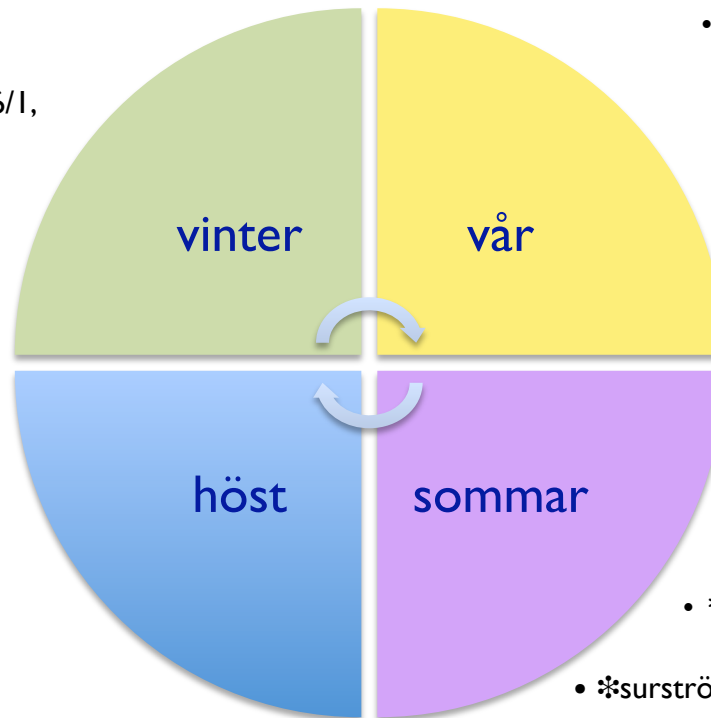
Bild: Roke/Tene

Årstider och högtider (* = generellt en arbetsfri dag, * = regionala helgdagar)

När en årstid börjar och slutar beror på breddgraden. I norra Norrland har man t.ex. nästan inte vår. I stället talar man om vårvinter.

- advent: 4 söndagar före jul
- Lucia: 13/12
- jul: 24/12-13/1
 - *julafton 24/12, *juldagen 25/12, *annandagen 26/12, *trettondag jul 6/1, *jungondag knut 13/1
- nyår: 31/12-1/1
 - *nyårsafton, *nyårsdagen
- Alla hjärtans dag: 14/2
- fettisdagen: feb.-mars

- *Ålagille (Skåne): okt.
- Halloween: okt.-nov.
- *Alla helgons dag: 1/11
- *Mårtensgås (Skåne): nov.

- påsk: mars-april
- skärtorsdag, *långfredag, *påskafton, *påskdagen, *annandag påsk
- Valborgsmässoafton: 30/4
 - *första maj: 1/5
 - pingst: maj

- nationaldagen; 6/6
- midsommar: juni
- *midsommarafton, *midsommardagen
- kräftskiva: augusti
- *surströmmingspremiär (Norrland): augusti

Ramadan är en högtid som muslimer i Sverige firar och som är på olika datum varje år. Födelsedagar och namnsdagar firar man också. Kolla på webben när din namnsdag är!

veckodagar:
måndag
tisdag
onsdag
torsdag
fredag

helgen:
lördag
söndag

Celsius = °C

0 °C	fryspunkten	
36.8 °C ±0.7 °C	normal kroppsvärme	
100 °C	kokpunkten	
+ 10	Det är tio grader (varmt). Det är tio plusgrader.	
- 10	Det är tio grader kallt. Det är minus tio (grader). Det är tio minusgrader.	

Anders Celsius
 1701-1744
 Bild: Wikimedia Commons

- svensk vetenskapsman
- kollega till Carl von Linné
- Linné vände på skalan

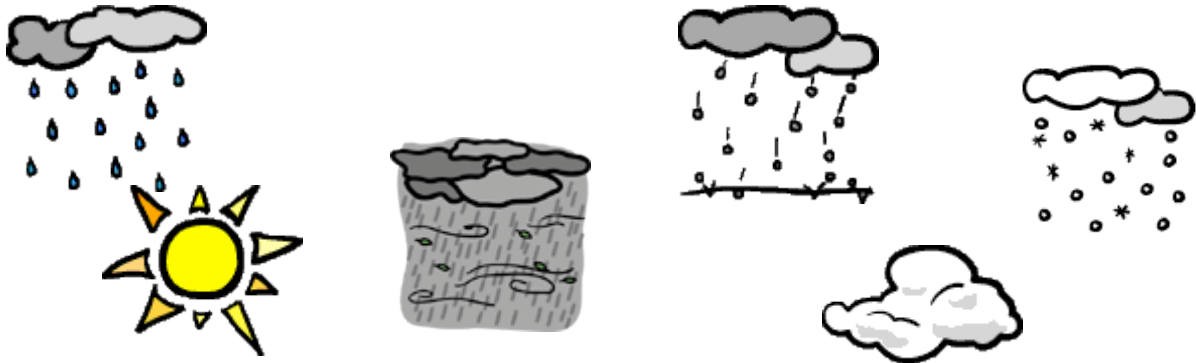
Hur varmt eller kallt är det?

	mycket varmt	varmt	ganska svalt	lite svalt	kallt	mycket kallt
+23						
-30						
+16						
+35						
-5						
+6						

Att prata om vädret: para ihop ett uttryck med en bild.

Svenskar och skandinavier pratar ofta om vädret.

Solen skiner. Det regnar.	Det blåser. Det är vackert väder.	Det snöar. Det är mulet.	Det haglar. Det är oväder.	Det är oväder. Det åskar.
------------------------------	--------------------------------------	-----------------------------	-------------------------------	------------------------------

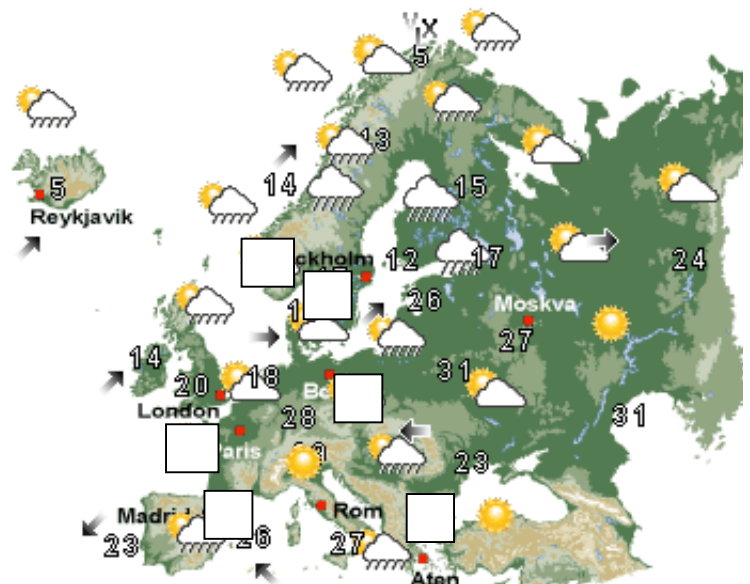
- Analys av grammatik: vilket ord är vanligtvis **subjekt** i väderuttryck?
- Beskriv: Hur är vädret idag? Vad var det för väder igår? Hur var vädret i förrgår?

A/B: Europavädret

A:

Vilket väder är det i ...?	
Berlin	
Oslo	
Paris	

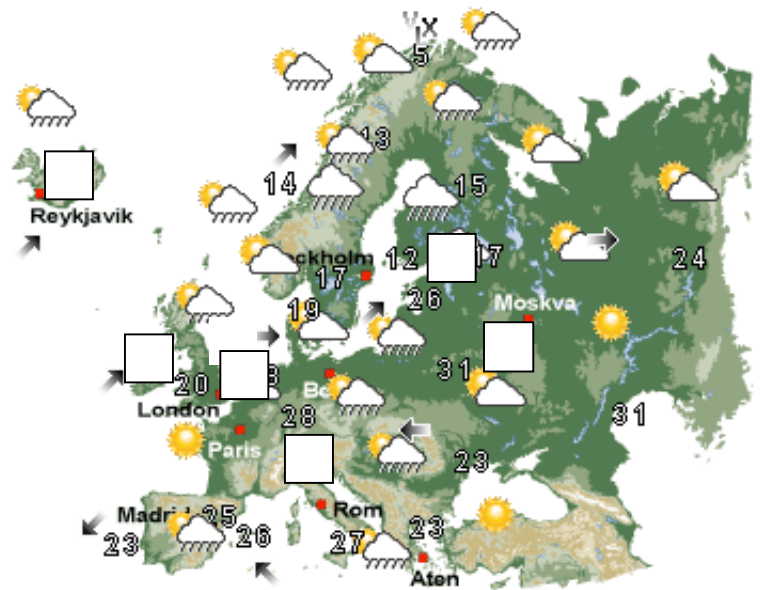
Vilken temperatur är det i?	
Stockholm	
Madrid	
Aten	

B:

Vilket väder är det i ...?	
London	
norra Italien	
Helsingfors	

Vilken temperatur är det i?	
Reykjavik	
Dublin	
Moskva	

Portföljuppgift modul 3: en nordisk högtid

Format: 5-6 bilder i PowerPoint, lämpligt typsnittsstorlek (font size) är ca. 22-32.

A. Gör en PowerPoint-presentation om en högtid som man firar i Norden, t.ex. om...

- Lucia
- Valborg
- kräftskiva
- Sveriges nationaldag 6/6
- Norges nationaldag 17/5

Sök t.ex. information som svara på frågorna:

- Vad firar man?
- Vad gör man?
- Vad äter och dricker man?
- Är det en nationell eller regional högtid? o.s.v.

B. Gör en kort visuell ordlista med ca 10 ord med begrepp från högtiden.

C. Presentera i klassen.

Mat och dryck

Spåna med klassen: Vad gillar du (inte)? Vad tycker du (inte) om? Vad vill du inte/gärna ha?

Skriv matord i rätt kategori.

Det finns 4 ord per kategori. Använd en webbdatabas eller Google Images om det behövs.
 köttbullar, vatten, morötter, bullar, apelsinjuice, fiskpinnar, semlor, sill, jordgubbar, läsk, wienerbröd,
 gurka, äpple, salladshuvud, apelsin, blodpudding, öl, hallon, paprika, småkakor

dryck	efterrätt	huvudrätt	frukt eller bär	grönsaker

Mat och dryck med bestämd artikel. Exempel: bananen

Skyltar

Vilken matvara är det?
Hur mycket kostar det?

Den som säljer:
Har du bestämt dig?
Kan jag hjälpa till?
Vad får det lov att vara?

Den som köper:
Jag vill ha.....
Kan jag få, tack?
Skulle jag kunna få, tack?

ARTICHERET ⇒

Drama

Spåna i klassen om vad man brukar kunna beställa på ett fik/café och en lunchrestaurang och om vad man brukar säga när man beställer och betalar. Arbeta sedan i grupper med menyerna ovan från ett fik respektive en restaurang. Förbered och spela upp ett rollspel. En person serverar. De andra är gäster. Vad beställer ni? Vad kostar det? Smakar maten bra? Var servicen bra eller klagar ni? Ger ni dricks?

Skriv en bildberättelse

Använd alla midsommarfoton nedan i valfri ordning och skriv en bildberättelse på ett papper. Riv pappret i olika delar och ge det till en annan grupp som ska pussla ihop berättelsen enligt bilderna igen.

Skrivövning

Skriv ett sms på max. 150 tecken (characters). Anta (assume) att du skriver sms:et till en vän i Köpenhamn som du ska hälsa på. Välj en tågtid från Stockholm C. Skriv och påminn (remind) din kompis, och meddela vilken dag och tid som du kommer fram till Köpenhamn.

Det är okej att skriva påståenden utan subjekt och använda förkortningar!

Webbarbete

Sök information om polcirkeln på Wikipedia eller någon annan webbplats.

I vilken landsdel ligger polcirkeln? A. Norrland B. Svealand C. Götaland

Vilka landskap korsar polcirkeln? A. Uppland och Skåne B. Norrbotten och Lappland

Hur långt norrut finns polcirkeln? Vilken breddgrad (latitud) finns den på? _____

Sök information om dagens och morgondagens väder

A/B: Tala om vädret

Gå till SMHI:s webbsida: <http://www.smhi.se/>. Klicka på väderkartan. Vilken väderprognos har dessa platser för idag och imorgon? Fråga varandra efter väder och temperatur i fem städer. Använd frågor som:

Hur är vädret i ...? eller Är det {vackert, dåligt} väder i...?

Vilken temperatur är det i ...? eller Hur {varmt, kallt} är det i ...?

A:
Abisko
Visby
Kalmar
New York
Buenos Aires

B:
Haparanda
Sundsvall
Helsingborg
Los Angeles
Sydney

OBS! Man småpratar (chat) ofta om vädret i Norden.

När går solen upp och när går den ner i dag? Kolla i en tidnings nätupplaga.

	Upp	Ner
Luleå		
Stockholm		
Malmö		

Tågresor från Malmö C till København H

Kolla på <http://www.sj.se/>. Välj ett resdatum. Svara på frågorna.

Hur lång tid tar Øresundståget från Malmö C till København H?

Vad kostar en biljett i andra klass respektive första klass?

Vad kostar det för vuxen och för en ungdom?

Vad kostar en enkel resa och vad kostar det med en resa tur och retur?

Pararbete: sök information och gör en PPT-presentation om en skandinavisk stad

Välj en skandinavisk stad som intresserar er. Sök information på t.ex. *Wikipedia*. Fyll i tabellen. Gör sedan en PowerPoint. Använd första kolumnen som rubriker (`titles`). *Wikimedia Commons* har ofta bilder som man får använda (kolla först!). Presentera kanske efteråt för klassen.

Geografiskt läge och distans till en storstad	
Befolkning	
Näringsliv	
Sevärdheter	
Temperatur och väder	
Annat intressant	

Bilder

Sju sevärdheter och attraktioner i Stockholm

Jobba med en partner. Vad föreställer varje bild? Identifiera!

Folkdans på Skansen
Nationalmuseum

Nordiska museet
Kulturhuset

Operan
Storkyrkan

Slussen och Gamla stan

Avg.tid	Fartyg	Turnr.	Destination
18:15	SÖDERARM	☸ 1254	STOCKHOLM Gåshaga, Slussen
18:20	SKARPO	☸ 461	RAMSÖBERG Na Tunningö, Utegabryggan
18:30	NORRSKÄR	☸ 1552	STOCKHOLM Gåshaga
19:20	VIBERÖ	☸ 1256	STOCKHOLM Höganäs, Gåshaga
19:20	VARMDÖ	☸ 1358	STOCKHOLM Gåshaga, Slussen
19:30	VARO	☸ 1456	STOCKHOLM Gåshaga, Slussen

Titta i båttidtabellen (från Stockholms skärgård) och svara på frågorna

När går båten som har restaurang?

Hur många avgångar serverar fika?

Vilka båtar går till Slussen?

När går båten från Ramsöberg?

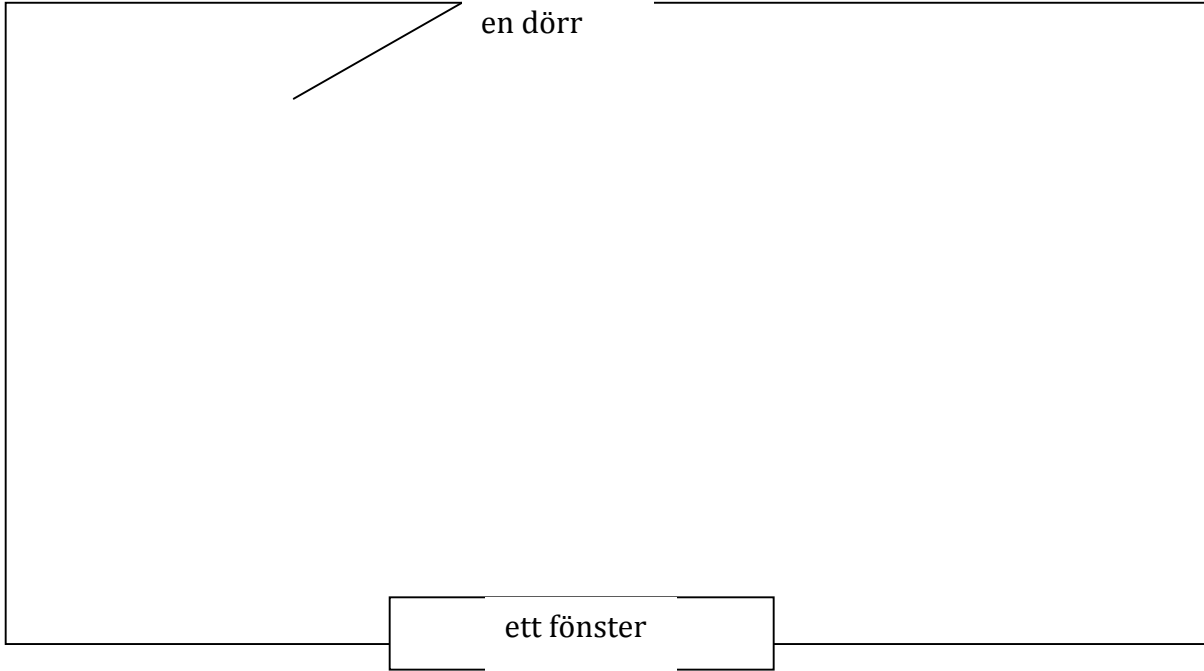
När går avgången med båten som heter Viberö?

Bildbeskrivning: Hur är vädret?

Diagnostiskt prov (100 poäng)

A. Hörförståelse (10 poäng + 1 bonuspoäng). Vad finns i rummet? Lyssna & skriv.

B. Välj rätt ord. (1 x 5 = 5 poäng)

dit	åker	reser	går	hemma	finns
-----	------	-------	-----	-------	-------

1. Johan säger att han är _____ ikväll så vi kan ringa då.
2. Det _____ mycket mat hemma så vi behöver inte handla (shop) på Wegmans.
3. Vi _____ ofta cykel _____ men ibland tar vi bussen.
4. På sommaren _____ vi till Norge och går långa promenader i naturen.

C. Vad finns två dagar på helgen (veckoslutet). Vad heter de? (0,5 x 2 = 1 poäng)

_____ och _____

D. Skriv fyra aktiviteter som man gör i bostaden. Skriv i presens. (4 x 1 = 4 poäng).

- a. _____ c. _____
b. _____ d. _____

E. Skriv en logisk mening (4 x 2 = 8 poäng)

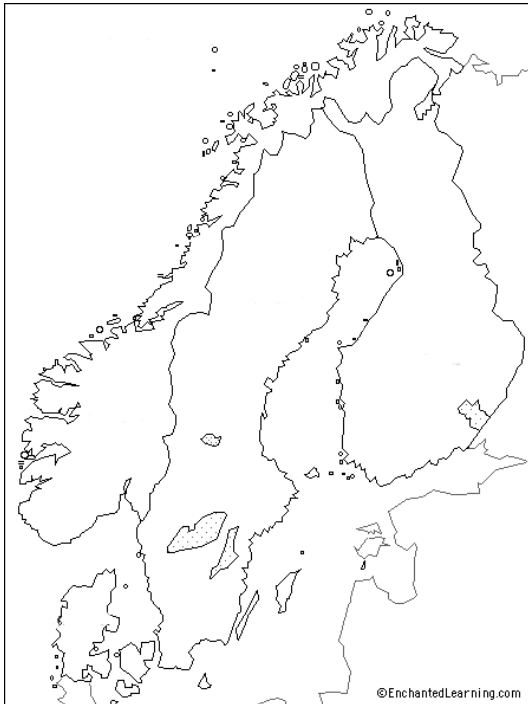
tycker/jag/sambo/min/om/varje/dag. _____

skådespelaren/gitarr/?/gång/spelar/i månaden/en _____

Big Red Barn/är/på/kaffetimmen/onsdagar/i!! _____

brodern/system/har/tre/och/kusiner _____

F. Geografi: kartan av Skandinavien (3 x 1 + 3 x 1 + 6 x 0,5 + 1 x 1 = 11 poäng)

1. Norge a. Stockholm

2. Sverige b. Helsingfors

3. Danmark c. Oslo

4. Finland d. Köpenhamn

A. Para ihop land och huvudstad (bokstav + siffra).

Ex. 2A _____

B. Markera gränserna (the borders) mellan Svealand, Götaland och Norrland i kartan.

C. Markera Kiruna (**KI**), Göteborg (**GBG**), Malmö (**M**), Oslo (**O**), Köpenhamn (**KH**), Helsingfors (**HF**).

D. Ringa in (circle) Öresundsregionen (**Ö**).

G. Rita en cirkel runt om ordet som inte passar in (4 x 1 = 4 poäng)

1.	nu	usch	idag	dagligen
2.	frukost	läkare	mellanmål	middag
3.	mormor	styvfar	svåger	kakor
4.	mjölk	ost	kaffe	vin

H. Hur är vädret? Skriv en mening. (4 x 1 = 4 poäng) Exempel: *Det haglar.*

I. Hur är vädret? Rita! (2 x 1 = 2 poäng)

a. Det åskar.

b. Det är molnigt.

J. Skandinaviska kulturpersonligheter: para ihop person med beskrivning (10 x 1 = 10 p.)

☐ Pippi Långstrump	a. professionell golfspelare från Sverige
☐ Niels Bohr	b. popstjärna från Island
☐ Zlatan	c. fysiker och nobelpristagare från Danmark
☐ Ingmar Bergman	d. film- och teaterregissör från Sverige
☐ Muminrollet	e. bokfigur från Finland
☐ Alfred Nobel	f. Sveriges statschef
☐ Astrid Lindgren	g. fotbollsspelare från Sverige
☐ Annika Sörenstam	h. Sveriges kronprinsessa
☐ Victoria Bernadotte	i. bokfigur från Sverige
☐ Carl XVI Gustaf	j. upptäckare och filantrop från Sverige
☐ Björk	k. författare från Sverige
☐ Ingrid Bergman	l. skådespelerska från Sverige

K. Numerisk information: ringa in rätt svar (1 x 3 = 3 poäng)

1. När kokar vatten?	☐ 100°C	☐ 50°C	☐ 0°C	
2. Hur många länder har EU?	☐ 25	☐ 27	☐ 30	
3. Hur många gram är ett kilo?	☐ 10000	☐ 1 miljon	☐ 1000	☐ 100

L. Fyll i tabellen (15 x 1 = 15 poäng) Exempel: *en flicka - flickan - flickor - flickorna*

OF singular	BF singular	OF plural	BF plural
ett yrke			
en bokhylla			
ett bröd			
en ban <u>an</u>			
en hall			

M. Läsförståelse och klockan: Tidtabell för Nobelfesten. (5 x 2 = 10 poäng)

Publicerad: 2008-12-10

Källa: <http://www.aftonbladet.se/nyheter/article3961165.ab>

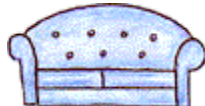
Festen – timme för timme
16.30 Prisceremoni i Konserthuset. Därefter bussas gästerna till Stadshuset på Kungsholmen.
18.30 Dags att leta upp sin sittplats i Blå Hallen
19.11 Fanfar och konungens skål
19.25 Förrätten, fisk eller skaldjur, kommer nerför trappan på parad
20.11 Huvudrätt, alltid kött
21.10 Dessert
22.10 Pristagarnas tal
22.30 Bordet bryts, dags för dans
02.00 Efterfest för dem som orkar, normalt på Handelshögskolan.

Kryssa för SANT eller FALSKT.	SANT	FALSKT
Klockan halv fyra var priscermonin i Stadshuset.		
Kungen skålade elva över sju.		
Man åt bara vegetarisk mat.		
Middagen med förrätt, huvudrätt och dessert tog två timmar och fyrtiofem minuter.		
Det fanns dans och efterfest efter maten.		

N. Verbtempus: fyll i tabellen. Skriv bara fem av sju verb! (10 x 0,5 = 5 poäng)

presens	preteritum	supinum (för perfekt)
	tog	
	upplevde	
	såg	
	erbjöd	
	betalade	
	läste	
	pendlade	

O. Vad heter möblerna? Skriv *en* eller *ett* också! Välj 3 av 4 bilder! (6 x 0,5 = 3 p.)

P. Dialog: Låtsas att du ringer på en annons i tidningen om en *möblerad* enrummare. Du behöver en *rökfri* lägenhet med *låg hyra* där man *får ha djur*. Du vill också veta *vilka möbler som finns* där. Skriv en kort dialog där du samtalar med lägenhetens ägare. (5 p. för ordförråd).

Text till uppgift A: ritdiktamen

Olas rum är ganska stort. Det finns nio möbler och ett djur.

- (1) Till höger om dörren finns en säng.
- (2) Bredvid sängen i hörnet finns ett litet bord.
- (3) Framför fönstret står ett bord, (4) och bakom bordet står en stol (5).
- (5) Mellan bordet och dörren ligger en matta mitt i rummet.
- (6) På mattan står en golvlampa.
- (7) Vid väggen till vänster om mattan står en soffa.
- (8) På soffan sitter en katt.
- (9) Över soffan hänger en taklampa.
- (10) Mitt emot soffan och till höger om mattan står en bokhylla.

(+1) Extrapoäng! Rita en krukväxt och en bok var du vill i rummet

Modul 3: Fönster mot svenskan och Skandinavien
Läsning i *A Concise Swedish Grammar*

Modul 3

Läs:

- 10.1-10.3 *En*-words & *ett*-words, definiteness, use of indefinite and definite forms
- 10.5-10.9 Plural forms and definiteness of plurals
- 6.3 Auxiliary verbs
- 6.5 Commands, requests, and politeness phrases
- 6.8-6.9 Syntax for sentences with more than one verb
- 15.2-15.3 Prepositions and verbs denoting direction
- 15.4, 15.6 Prepositions and verbs denoting direction
- 15.7 Tricky cases: prepositions of position
- 8.2-8.4 Prosody: length, stress, word accents

WORDLIST FOR TEXTS IN MODULE 3

NOTE: Verbs are listed in their infinitive form.
 Words listed in wordlists for previous modules are not repeated here.

Column descriptions

1. Swedish word or expression

2. English translation

3. Swedish alternative

This column contains Swedish alternatives. The intention is to provide an opportunity for you to expand your knowledge of Swedish vocabulary further. It also presents an opportunity for studying vocabulary in texts without having to resort to English translations (i.e. if covering column ä). At first, this alternative information may appear confusing: it contains a wider vocabulary with unknown words or expressions. The hope is that once you develop a certain Swedish vocabulary base, this resource will be helpful. (For instance, consider a scenario where you return to the module to repeat its vocabulary.) The alternatives are coded into 5 groups:

- ✧ S = synonym (*synonym*)
- ✧ M = antonym (*motsatsord*)
- ✧ B = description (*beskrivning*)
- ✧ E = example (*exempel*)
- ✧ nothing

4. Additional observation

This column contains lexical information useful for grammatical structures. Note that once you learn the grammar rules, you will not need this information except in irregular cases.

- ✧ For verbs: verb endings for weak verbs or vowel changes for strong verb (or full irregular forms) for present, preterit and perfect tenses
- ✧ For nouns: indefinite singular article and plural ending (or irregular plural form)
- ✧ For abbreviations: the expanded form appears in italics

ORD ELLER UTTRYCK	ÖVERSÄTTNING	ALTERNATIV PÅ SVENSKA	OBSERVATION
08or	Stockholmers (slang)	S: stockholmare	en 08:a, 08:or
alltid	always	M: aldrig	
bro	bridge	E: Brooklynbron	en, -ar
(båt)färja	boat ferry	B: en reguljär båtrutt	en, -or
Börsen	the stock exchange	B: där man säljer aktier	
betala	pay	B: ge pengar för service el. vara	-ar, -ade, -at
bil	car	E: en volvo, en saab	en, -ar
by	village	B: en liten stad	en, -ar
centrum	downtown	B: en stads hjärta	ett, centra

ORD ELLER UTTRYCK	ÖVERSÄTTNING	ALTERNATIV PÅ SVENSKA	OBSERVATION
dagtid	daytime	B: tid under dagen	en, -er
del	part, section, fraction	S: en bit	en, -ar
dessa	these	B: 3:e per. pl., demonstrativpronomen, S: de här	
där	there (position)	M: här	riktning: <i>dit</i>
erbjuda	offer	S: har	u-ö-u
för	for	B: preposition	
företag	company	S: firma	ett, -
göra	do/make	S: hålla på med	gör, gjorde, gjort
hamnstad	harbor city	E: Göteborg	en, hamnstäder
hotell	hotel	E: Grand Hotel i Stockholm	ett, -
ibland	sometimes	S: då och då	
industristad	industrial city	E: Detroit	en, industristäder
is	ice	B: fruset vatten	(en), (-ar)
köra	drive	B: vara pilot/förare	-r, -de, -t
kalla (kallas)	call (be called)	E: Cissi (från Cecilia)	-ar, -ade, -at
km./kilometer	kilometer	B: 1000 meter	en, -
komiskt	with a funny twist	S: roligt	
krig	war	E: Guldkriget	ett, -
kulturaktivitet	cultural activity	E: teater, musik, ...	en, -er
län	province (admin.)	E: Västra Götaland	ett, -
läsa	read	M: skriva	-er, -te, -t
landskap	province (former)	E: Uppland	ett, -
mellan	between	B: preposition	
midnattssol	midnight sun	B: sol hela dygnet	en, -ar
mil	Swedish mile	B: 10 km.	en, -
namn	name	B: beteckning	ett, -
Norden	Nordic region	B: SE, NO, DK, FI, IC, och affilierade områden	
norr	north	M: söder	
norrskän	northern light	B: astronomiskt fenomen	ett, -
ofta	often	M: sällan	
pendla	commute	B: köra bil till sitt jobb	-ar, -ade, -at
polcirkeln	the Arctic Circle		
politik	politics	B: aktivitet mellan politiker	(en)
restaurang	restaurant	B: företag med matservice	en, -er
Riksbanken	Swedish Federal Bank		
riktnummer	area code	E: 08 i Stockholm, 013 i Gbg.	ett, riktnumret, -
runt	around	B: preposition	
rymdingenjör	space engineer	B: ing. med rymden som specialitet	en, -er
se	see	S: titta	e-å-e
skyskrapa	skyscraper	E: Turning Torso	en, -or
Slottet	The Royal Palace in Stockholm		
snö	snow	B: väderfenomen	(en)
sol	sun	B: himlakropp, väderfenomen	en, -ar
sommar	summer	M: vinter	en, somrar
speciellt	especially	S: framför allt	
stockholmare	Stockholmer	S: 08:or	en, -

ORD ELLER UTTRYCK	ÖVERSÄTTNING	ALTERNATIV PÅ SVENSKA	OBSERVATION
söder	south	M: norr	(en)
tåg	train	E: Orientexpressen	ett, -
ta	take	M: ge	a-o-a
teater	theatre	E: Dramaten i Stockholm	en, teatrar
universitet	university	E: Uppsala universitet	ett, -
uppleva	experience	S: erfara	-er, -de, -t
utan	without	B: preposition, konjunktion	
vinter	winter	M: sommar	en, vintrar
västra	west, western	M: östra	
vardag	regular weekday	E: måndag	en, -ar
Öresundsregionen	the Oresund region		
östkust	east coast	M: västkust	en, -er
över	over, above	B: preposition	